

Arvoisat päättäjät,

Lähestymme Teitä syvällä huolella ja vastuuntunnolla liittyen suunnitelmaan siirtää kiireettömien sairaankuljetusten rahoitus Kelalta hyvinvointialueiden vastuulle. Tällainen muutos vaarantaa merkittävästi yhden keskeisen terveydenhuollon tukipalvelun toimivuuden, yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden Suomessa.

Suomen johtava ensihoidon asiantuntija, dosentti Markku Kuisma (HUS), on todennut, että nykyinen Kela-korvausmalli kiireettömissä sairaankuljetuksissa on toimiva ja kustannustehokas. Hänen mukaansa sen lakkauttaminen olisi vakava virhe, joka heikentäisi koko ensihoitojärjestelmän tasapainoa. Tätä asiantuntevaa arviota ei tule ohittaa kevyesti.

1. Mikä on kiireetön sairaankuljetus – ja miksi se on elintärkeä

Kiireettömässä sairaankuljetuksessa kuljetetaan potilaita, jotka eivät ole hätätilassa mutta tarvitsevat hoitohenkilöstön valvontaa tai apua siirtyessään esimerkiksi tutkimuksiin, hoitoon tai kotiin. Asiakkaat ovat usein liikuntarajoitteisia, vanhuksia tai vakavasti sairaita. Kuljetuksia tehdään vuosittain noin 70 000 – ja tarve kasvaa väestön ikääntyessä.

Ilman tätä palvelua moni potilas ei pääsisi hoitoon lainkaan. Seurauksena olisi hoidon viivästyminen, ongelmien paheneminen ja terveydenhuollon kuormituksen kasvu.

2. Nykyjärjestelmä on yhdenvertainen ja toimiva

Tällä hetkellä Kela korvaa kiireettömät sairaankuljetukset valtakunnallisesti, ja potilaan omavastuu on 25 euroa. Palvelua tuottavat yksityiset, viranomaisten hyväksymät toimijat Kelan sopimuksella. Useilla ei ole erillistä sopimusta hyvinvointialueen kanssa.

Jos Kela-korvaukset poistuvat, moni yritys lopettaa toimintansa. Seurauksena:

- Palvelujen saatavuus heikkenee
- Henkilöstö menettää työpaikkansa
- Potilaiden hoito vaikeutuu

3. Ensihoitojärjestelmä joutuu kohtuuttomaan paineeseen

Jos yksityiset toimijat poistuvat, kiireettömät tehtävät siirtyvät ensihoitoyksiköille, jotka on suunniteltu hätätilanteisiin. Tämä:

- Hajottaa resurssit
- Viivästyttää hätätilanteiden hoitoa
- Heikentää potilasturvallisuutta

4. Tapahtumaturvallisuus vaarantuu

Yksityiset sairaankuljetusyritykset vastaavat valtaosasta urheilu- ja kulttuuritapahtumien ensiapupäivystyksistä. Ilman heitä:

- Tapahtumia ei voida järjestää turvallisesti

- Liikunta ja kulttuuri kärsivät
- Lihavuus ja kansanterveyden ongelmat kasvavat
- Kunnat ja järjestäjät kärsivät taloudellisesti

Julkinen sektori ei EU-sääntelyn vuoksi voi ottaa tehtävää ilman kilpailutusta.

5. Vetoamme vastuulliseen päätöksentekoon

Vetoomuksemme ydin on selkeä: **Kiireettömien sairaankuljetusten rahoituksen tulee säilyä Kelalla.**

Nykyinen järjestelmä on:

- Yhdenvertainen ja valtakunnallisesti tasapuolinen
- Kustannustehokas ja toimivaksi todettu
- Tärkeä osa potilasturvallisuutta ja ensihoidon tasapainoa
- Mahdollistaja tapahtumaturvallisuudelle ja yksityiselle palveluntuotannolle

Toimivan järjestelmän purkaminen olisi peruuttamaton virhe. Sen seuraukset ulottuvat yksittäisistä potilaista koko yhteiskuntaan.

Tiivistelmä:

- **Dosentti Markku Kuisma puoltaa nykyjärjestelmää.**
- **Yksityisten toimijoiden elinehto on Kela-korvaus.**
- **Palvelun katoaminen heikentää ensihoitoa ja potilasturvallisuutta.**
- **Tapahtumien turvallisuus vaarantuu ilman yksityisiä ambulansseja.**
- **Julkinen sektori ei voi korvata palvelua ilman kilpailutusta.**

Ratkaisu: Säilytetään nykyinen Kela-korvausmalli ja kehitetään sitä edelleen yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa.

Kunnioittavasti,

Teuvo Arvola

Ensihoitaja, yrittäjä

Ensihoito Ysikymppi Oy